

Miljødirektoratet
Postboks 5672
Torgarden
7485 TRONDHEIM

Deres ref.

Vår ref.
06/01/2022 ASA

Dato:
6. januar 2022

Høringsinnspill CO2 kompensasjon

EU/EØS-retningslinjer for kompensasjon for indirekte karbonkostnader i kraftprisen legger rammene for ordninger som skal forhindre karbon- og investeringslekkasje, og er av uvurderlig betydning for norsk industri og arbeidsplasser som konkurrerer med internasjonale virksomheter som ikke har klimaforpliktelser, eller som opererer i land med en mindre stram klimapolitikk. Norsk industri produserer på basis av ren norsk vannkraft, høykompetent arbeidskraft og leverer varer som er avgjørende for å lykkes med det grønne skiftet, nasjonalt og globalt.

CO₂-kompensasjon er etablert for å kompensere bedriftenes faktiske ekstrakostnader som følge av økt kraftpris fordi kull- og gasskraftverkene må kjøpe kvoter. Kraftprisene settes i stor grad av kull- og gasskraftverk og veltes direkte over i kraftprisene også i Norge. I Norge har ikke kraftprodusentene utslipp og har derfor ikke kvotekostnader, men innkasserer inntektene. Dette kommer norske myndigheter til gode gjennom økte inntekter som følge av økt utbytte, økt selskapsskatt og økt grunnrenteskatt. Videre får også norske myndigheter inntekter som følge av direkte kvotesalg. Disse inntektene er mange ganger høyere enn utgiftene til CO₂-kompensasjon. Vi viser til høringsinnspill fra Norsk Industri der en utgreiing av denne effekten er vedlagt.

Elkem synes i det alt vesentlige at forskriftsforslaget er godt, og ivaretar industriens konkurransekraft i globale markeder. Vi har noen kommentarer til enkelte av punktene i forslaget.

I spørsmålet om norsk CO₂-utslippsfaktor er det mest presise å bruke såkalt «alternativ metode» (markedsmodell) for fastleggelse av denne faktoren, da Eurostat data ikke gir et korrekt bilde av utslippsfaktoren i Norge. Elkem støtter således Miljødirektoratet i valg av metode.

Dernest er spørsmålet hvilken periode som skal legges til grunn i markedsmodellens beregning av utslippsfaktor. Som Miljødirektoratet skriver i høringsnotatet er utgangspunktet i EU og ESAs retningslinjer året 2019. Elkem er også kjent med at andre land som har valgt modellbasert metode bruker år 2019 som basis for modellberegningen, bl.a. Frankrike. Vi mener derfor at også Norge må benytte det samme året som basis for å unngå forskjellsbehandling av norsk industri. Elkem har også blitt orientert i møte med EUs Generaldirektorat for konkurranse (DG Competition) at «t-1 er 2019» og at modellberegningen må justeres til at den representerer normaliserte verdier for det relevante året. Det betyr i praksis, for norske forhold, at det skal justeres for unormal høy eller lav produksjon av vannkraft eller vindkraft.

I tillegg til dette vil bruk av en «fremoverskuende» metode basere seg på *antagelser* om kraftmiksen i våre naboland for årene 2021-2025. Disse antagelsene legger til grunn en gradvis synkende andel fossil energi i kraftmiksen og dermed en lavere CO₂ utslippsfaktor. Som 2021 har vist oss blir ikke ting alltid slik selv de beste fagfolk har prognosert, da utslippsfaktoren i kraftmiksen har økt i 2021 i bl.a. Tyskland.

Elkem ASA
Corporate headquarters

Postadresse:
Postboks 334
Skøyen
0213 OSLO
Norge

Kontor adresse:
Drammensveien 169
0277 OSLO

Telefon:
+ 47 22 45 01 00

Telefax:
+47 22 45 01 11

Bankgiro:

Organisasjonsnr.:
NO 911382008 MVA

Vi ber derfor om at år 2019 legges til grunn i modellberegningen, og ikke en «fremoverskuende» periode.

For å kunne motta CO₂-kompensasjon, er det kriterier som må oppfylles. I tillegg til å gjennomføre en energikartlegging, må bedriftene oppfylle ett av tre kriterier. Ett av disse kriteriene er å "sørge for at minst 30% av kraftforbruket stammer fra fornybare kilder". Vi tolker det dithen at dette kravet vil oppfylles i Norge ved å referere til norsk kraftproduksjonsmiks eller NVEs klimadeklarasjon for fysisk levert strøm.

Det åpnes i retningslinjene for å gi tilleggsstøtte for å begrense indirekte kvotekostnader til under 1,5% av virksomhetens brutto produksjonsverdi. Denne tilleggsstøtten vil utløses dersom kvoteprisen er høy og virksomhetenes produktpriser er lave. Det vil være en *sikkerhetsmekanisme* mot fremtidige svingninger i markedet og den vil være svært viktig i de tilfellene den aktiveres. Det vil være situasjoner med lave priser på industriens produkter, og dermed lav inntjening, kombinert med høye CO₂ priser og dermed pressede marginer.

Av erfaring vet vi at norsk kraftforedlende industri opererer i svært sykliske bransjer og at bedriftenes marginer til tider kan ventes å være svært presset. Denne tilleggsstøtten er ment å virke der bedriftenes indirekte kvotekostnader spiser opp en svært stor del av brutto produksjonsverdi.

I høringsnotatet understrekes det at gjenvunnet kraft *ikke* regnes som egenprodusert kraft. Dette er ikke gjentatt i forskriften og vi ber om at dette også tas med i §8.

Elkem, og flere andre industriaktører, har konkrete planer for etablering av anlegg for produksjon av batterier eller for produkter oppstrøms i batteriverdikjeden, slik som grafitt. Dette er kraftintensive prosesser som også opplever høy grad av handelsintensitet og dermed betydelig risiko for karbonlekkasje. Disse produktene er også sentrale elementer for å realisere EUs Green Deal, samtidig som EU også har tatt til orde for større grad av europeisk produksjon av disse produktene.

Sentrale produkter i verdikjeden for batterier kvalifiserer ikke for CO₂ kompensasjon iht. EUs og ESAs nåværende retningslinjer. Elkem ber om at norske myndigheter arbeider for å redusere risikoen for karbonlekkasje for disse sektorene ved at de inkluderes i revidert regelverk fra og med 2026. Elkem står til disposisjon i denne prosessen.

Med vennlig hilsen
For Elkem ASA

Alexander Strøm Arnesen
Head of Power Procurement